

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **O. F.**, zastoupeného JUDr. Tomášem Chlebikem, advokátem se sídlem Karviná-Fryštát, Karola Šliwky 621/5, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 18.1.2016 č.j. X, sp. zn. 327/2015 a rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná, se sídlem Karviná, nám. Budovatelů 1333/31, ze dne 2.11.2015 č.j. X, sp. zn. KO/SPOR/1/15, o správnosti zápisu v evidenčním listu důchodového zabezpečení

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 18.1.2016 č.j. X, sp. zn. 327/2015 a rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 2.11.2015 č.j. X, sp. zn. KO/SPOR/1/15 **se zrušují** a věc se vrací žalované České správě sociálního zabezpečení k dalšímu řízení.

II. Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši **3.146,- Kč** k rukám advokáta JUDr. Tomáše Chlebika do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 18.1.2016 č.j. X, sp. zn. 327/2015 žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná č.j. X, sp. zn. KO/SPOR/1/15, jímž bylo rozhodnuto, že zápis zaměstnavatele za rok 1992 v evidenčním listu důchodového zabezpečení žalobce za období od 1.1.1990 do 31.7.1993 je správný. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že vycházela z podkladů založených ve spisové dokumentaci správního orgánu I. stupně, s jehož závěry se ztotožnila. Odkázala na to, že Okresní správa sociálního zabezpečení Karviná si vyžádala od zaměstnavatele podklady pro své rozhodnutí, přičemž ve mzdovém listu žalobce za rok 1992 je u měsíce prosince uvedena ručně poznámka „III“ a v témže měsíci je v řádku „Překážky/IAA“ uveden údaj „80“. Bývalý zaměstnavatel žalobce správnímu orgánu I. stupně upřesnil, že žalobce nebyl k 31.12.1992 zařazen v I.AA kategorii, protože v měsíci prosinci 1992 neodpracoval převážnou část směn v této kategorii. V prosinci 1992 byly u žalobce překážky v práci, jednalo se o rekondiční pobyt a tato doba nebyla obklopena fáránými směnami, a proto tento měsíc byl zařazen do III. pracovní kategorie. Jako nedůvodnou považovala žalovaná odvolací námitku, že správní orgán nevyslechl svědka J. P. s odkazem na ust. § 85 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, které lze využít toliko k prokázání doby pojištění, nelze-li tuto dobu prokázat jinak. Podle žalované svědeckou výpověď ohledně skutečnosti, zda byl žalobce účasten rekondičního pobytu a zda byla tato doba obklopena fáránými směnami za období více než před 20ti lety, nelze věrohodně prokázat pro zařazení měsíce prosince 1992 do I.AA pracovní kategorie. Žalovaná dodala, že evidenční list důchodového zabezpečení má deklaratorní charakter a za správnost údajů v něm uvedených podle zjištěných skutečností a v souladu s právními předpisy zodpovídá zaměstnavatel, přičemž zaměstnanec pak svým podpisem potvrzuje, že s těmito údaji souhlasí.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, v níž poukázal na to, že k jeho návrhu bylo Okresním soudem v Ostravě rozsudkem č.j. 62 C 62/2011-36 ze dne 29.2.2012 určeno, že žalovaná OKD, a.s. je povinna vystavit mu písemné potvrzení podle § 4 nařízení vlády č. 363/2009 sb., obsahující v části „zda trvalo zařazení v I. kategorii k 31.12.1992 ve smyslu zákona č. 235/1992 Sb.“ poznámku „ano“. K odvolání OKD, a.s. Krajský soud v Ostravě usnesením č.j. 16Co 230/2012-60 ze dne 8.10.2012 rozsudek Okresního soudu zrušil, řízení zastavil a rozhodl o postoupení věci Okresní správě sociálního zabezpečení v Karviné. Správní orgán I. stupně se touto věcí zabývat nechtěl a věc řešil téměř 3 roky, ačkoliv byl průběžně urgován. Žalobce tento správní orgán přesvědčoval, aby požádal o starobní důchod, čímž by věc byla vyřešena. S tímto postupem však žalobce nesouhlasil. Žalobce dále správnímu orgánu vytýkal, že vycházel z listin předložených jeho bývalým zaměstnavatelem, a to ze mzdového listu za rok 1992, na kterém je u měsíce prosince ručně uvedena poznámka „III“ a uveden počet kalendářních dnů, po které vykonával zaměstnání zařazené do I.AA kategorie v rozsahu 335 dnů a v III. kategorii 31 dnů. K důkazům, které provedl Okresní soud v Ostravě, nepřihlédl vůbec. Mzdový list za rok 1992 mu nebyl předložen k podpisu a evidenční list důchodového zabezpečení za rok 1992 neuvádí počet směn v prosinci tohoto roku,

nýbrž za celý rok. Protože byly skartovány jeho zaměstnavatelem tzv. absenční karty, má žalobce za to, že zaměstnavatel pro něj z nepochopitelných důvodů zmanipuloval obsah předložených listin. Žalobce nesouhlasí s názorem žalované, že důkaz čestným prohlášením či výsledkem zaměstnanců lze použít pouze k prokázání doby pojištění s odkazem na ust. § 85 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění. Kromě toho byl správní orgán povinen dodržet obecná ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., v platném znění (správní řád), zejména jeho ust. § 51 – 53 upravující problematiku dokazování ve správním řízení. Kromě toho správnímu orgánu nic nebránilo provést důkaz obsahem postoupeného soudního spisu anebo tyto důkazy zopakovat. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby bylo napadené rozhodnutí žalované zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalované ze dne 18.1.2016 č.j. 48000/00323/16/020/SA, sp. zn. 327/2015, z rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 2.11.2015 č.j. 48004/067586/15/010/Za, sp. zn. KO/SPOR/1/15 a z připojených správních spisů týchž spisových značek, z obsahu spisu Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 62 C 62/2011 a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žaloby žalovaného správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vzal v daném případě krajský soud z obsahu správního spisu správního orgánu I. stupně za prokázáno, že Okresní soud v Ostravě podáním ze dne 9.9.2014 doručil Okresní správě sociálního zabezpečení v Karviné rozsudek sp. zn. 62 C 62/2011 ze dne 29.2.2012 a usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8.10.2012 s tím, že u tohoto soudu bylo řízení ve věci žaloby žalobce proti OKD, a.s. o stanovení povinnosti vystavit mu potvrzení dle § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb. pravomocně skončeno zastavením tohoto řízení a s tím, že tato věc má být postoupena Okresní správě sociálního zabezpečení v Karviné. Z uvedených soudních rozhodnutí vyplývá, že bývalý zaměstnavatel žalobce OKD, a.s. vystavil dne 4.6.2010 písemné potvrzení podle § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb. a s údaji „zda trvalo zařazení v I. kategorii k 31.12.1992 ve smyslu zákona č. 235/1992 Sb.“ uvedl poznámku „ne“. Předmětem řízení ve věci žaloby žalobce proti bývalému zaměstnavateli OKD, a.s. bylo to, že se domáhá změny zápisu ve výše uvedeném potvrzení tak, aby v části, zda trvalo jeho pracovní zařazení v I.AA kategorii k 31.12.1992 uvedl poznámku „ano“. Rozsudkem Okresní soud v Ostravě žalobě vyhověl a k odvolání žalované OKD, a.s. Krajský soud v Ostravě usnesením č.j. 16Co 230/2012-60 ze dne 8.10.2012 rozsudek Okresního soudu v Ostravě zrušil a řízení zastavil s tím, že věc má být postoupena Okresní správě sociálního zabezpečení v Karviné. Proti rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě podal žalobce dovolání, které Nejvyšší soud ČR usnesením ze dne 2.2.2015 č.j. 21 Cdo 1814/2013-93 zamítl. Součástí správního spisu je výzva právního zástupce žalobce ze dne 7.10.2014 k odstranění nečinnosti správního orgánu a zápis z jednání správního orgánu I. stupně s žalobcem za přítomnosti jeho právního zástupce ze dne

4.12.2014. Při tomto jednání byly žalobci vysvětleny varianty podání žádosti o starobní důchod a bylo mu doporučeno, aby žádost o předčasný starobní důchod podal a poté žádal o odstranění tvrdosti zákona. Poté, kdy právní zástupce žalobce podáním ze dne 26.2.2015 žádal, aby bylo pokračováno ve správním řízení, bylo uskutečněno další jednání s žalobcem dne 7.5.2015. Podle zápisu z tohoto jednání byly podrobně prokonzultovány podklady, které má OSSZ Karviná k dispozici s tím, že dle dostupných materiálů nemůže rozhodnout jinak a žádat OKD, Důl Darkov, a.s. o opravu vystavené přílohy. U tohoto jednání žalobce sdělil, že o předčasný starobní důchod žádat nebude. Ve správním spise je dále založen mzdový list žalobce za rok 1992 a potvrzení OKD, a.s., důlní závod 1 v Karviné ze dne 13.10.2015, podle kterého žalobce nebyl k 31.12. zařazen v I.AA kategorii, jelikož v měsíci prosinci 1992 neodpracoval převážnou část směn v kategorii. Žalobce měl v prosinci překážky v práci, jednalo se o rekondiční pobyt a tato doba nebyla obklopena fáránými směnami, proto tento měsíc byl zařazen do III. kategorie. Dne 2.11.2015 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, že „zápis zaměstnavatele za rok 1992 v evidenčním listu důchodového zabezpečení za dobu od 1.1.1990 do 31.7.1993 je správný. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím svého právního zástupce odvolání ze dne 9.11.2015, ve kterém žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím. Ve správním spise je založeno i shora uvedené usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 2.2.2015 č.j. 21 Cdo 1814/2013-93. V něm vyslovil Nejvyšší soud ČR tento názor: „Při úvaze o tom, kterému příslušnému orgánu má být věc po právní moci usnesení o zastavení řízení postoupena ve smyslu ust. § 104 odst. 1 věty druhé o.s.ř. vycházel odvolací soud z ust. § 38 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., které upravuje též postup, jakým se může občan domáhat nápravy, nesouhlasí-li se zápisem zaměstnavatele v evidenčním listu, a zaměstnavatel na základě žádosti občana evidenční list včetně jeho stejnopisu neopraví. Je jistě správné, že – jak odvolatel namítá – nelze zaměňovat evidenční list potvrzením o zařazení do pracovní kategorie. Je však zjevné, že v této věci důchodového pojištění je řešen spor mezi občanem a jeho zaměstnavatelem o správnost zápisu v listině obdobné povahy jako je evidenční list – o správnost potvrzení vydaném podle § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb., a že při nedostatku výslovné úpravy lze tedy obdobně vycházet z ust. § 6 odst. 4 písm. a) bod 3 zákona č. 582/1991 Sb.“

Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení č.j. X, sp. zn. 327/2015 ze dne 18.1.2016, jakož i rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná č.j. X, sp. zn. KO/SPOR/1/15 ze dne 2.11.2015 jsou nepřezkoumatelná.

V projednávané věci jsou správní orgány obou stupňů vázány správním řádem (zákon č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů), pokud zákon č. 582/1991 Sb., v platném znění, nestanoví jinak. Jsou tedy mimo jiné vázány při svém rozhodování ust. § 68 správního řádu upravujícím náležitosti správních rozhodnutí. Podle odst. 1 tohoto ustanovení rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Podle odst. 2 téhož ustanovení se ve výrokové části uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž

bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou blízkými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede, zda splňují ukládané povinnosti, popř. též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.

Z výše citovaného zákonného ustanovení je nutno dovodit, že výroková část rozhodnutí má obsahovat řešení otázky, která je předmětem řízení; výrokem je tedy vlastní autoritativní a závazné řešení této otázky. Jak vyplynulo z obsahu správního spisu Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné, byla tomuto správnímu orgánu postoupena Okresním soudem v Ostravě dne 9.9.2014 právní věc „o stanovení povinnosti vystavit žalobci potvrzení podle § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb.“. V rozporu s předmětem tohoto správního řízení rozhodl správní orgán I. stupně ve výrokové části v rozhodnutí ze dne 2.11.2015 o tom, že „zápis zaměstnavatele za rok 1992 v evidenčním listu důchodového zabezpečení žalobce za období od 1.1.1990 do 31.7.1993 je správný“. Prvoinstanční správní orgán rozhodoval tedy o zcela jiném předmětu řízení než o věci, která mu byla Okresním soudem v Ostravě postoupena, tedy o stanovení povinnosti vystavit žalobci potvrzení podle § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb. Z tohoto důvodu krajskému soudu nezbylo, než uvedené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, a tím i nezákonnost, zrušit, stejně tak jako rozhodnutí žalované, která toto rozhodnutí potvrdila a odvolání žalobce zamítla namísto toho, aby uvedené pochybení správního orgánu I. stupně napravila.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud rozhodnutí obou správních orgánů pro vady řízení v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil tímto rozsudkem bez jednání a věc žalované vrátil podle ust. § 78 odst. 4 žalované k dalšímu řízení. Při vydání nového rozhodnutí budou tyto správní orgány vázány závazným názorem krajského soudu, a to že ve výroku tohoto rozhodnutí bude řešena otázka, která je předmětem tohoto správního řízení, tj. návrh žalobce na opravu potvrzení podle ust. § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb. Při rozhodování o tomto předmětu řízení by měl správní orgán I. stupně především posoudit, zda lze vycházet obdobně z ust. § 6 odst. 4 písm. a) bod 3 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle kterého okresní správy sociálního zabezpečení rozhodují ve sporu mezi občanem a jeho zaměstnavatelem o správnost zápisu v evidenčním listu důchodového pojištění, příp. zda by tato otázka (jak navrhoval v průběhu správního řízení žalobci správní orgán I. stupně) měla být řešena až v rámci řízení o starobním důchodu žalobce. Kromě toho krajský soud poznamenává, že samotný evidenční list důchodového zabezpečení žalobce a záznamy v něm nemůže být se zřetelem k jeho obsahu upraveným v ust. § 38 zákona č. 582/1991 Sb. směrodatným důkazem pro posouzení otázky, zda zaměstnání žalobce v preferované kategorii I.AA trvalo k datu 31.12.1992. Krajský soud zároveň nesouhlasí s názorem uvedeným v odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí, a to že Okresní správa sociálního zabezpečení v Karviné neměla pravomoc přezkoumávat správnost zařazení žalobce do preferované pracovní kategorie. Takový závěr je přímo v rozporu se shora citovaným

ust. § 6 odst. 4 písm. a) bod 3 zákona č. 582/1991 Sb., neboť toto ustanovení neomezuje pravomoc okresní správy sociálního zabezpečení rozhodovat o zápisech v evidenčních listech důchodového zabezpečení týkajících se údajů o odpracované době v preferovaných pracovních kategoriích v jednotlivých letech. Naopak při řešení těchto sporných otázek měla jak žalovaná tak i správní orgán I. stupně využít všech dostupných důkazních prostředků, které připouští jak správní řád, tak i ust. § 84 a § 85 zákona č. 582/1991 Sb. Prokazování některých dob pojištění upravené v ust. § 85 cit. zákona v sobě totiž zahrnuje nejen prokázání těchto dob, ale také prokázání výkonu práce v preferovaných pracovních kategoriích. V neposlední řadě se oba správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí nedostatečně zabývaly námitkou žalobce, že v prosinci 1992 byl léčen formou rekondičního pobytu, jakou formou byl tento pobyt realizován (čerpáním dovolené či jinak), v kterém zařízení byl uskutečněn a zda v tomto rehabilitačním zařízení existují o pobytu žalobce nějaké záznamy, resp. tím, proč v případě žalobce nebylo možno tento rekondiční pobyt vykázat jako dobu náhradní v preferované pracovní kategorii.

V souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. zavázal soud žalovanou k náhradě nákladů řízení žalobce spočívající v jeho právním zastoupení advokátem v rozsahu dvou úkonů právní pomoci á 1.000,- Kč a dvou režijních paušálů á 300,- Kč, tj. 2.600,- Kč a s připočtením 21 % DPH ve výši 546,- Kč, celkem 3.146,- Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 2 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 28. července 2016

JUDr. Petr Indráček
samosoudce